

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Praha

Inspekční zpráva

Základní škola Praha 9 - Horní Počernice, Stoliňská 823

Stoliňská 2440/823, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

Identifikátor školy: 600 040 437

Zřizovatel: MÚ v Praze 9 - Horních Počernicích, Jívanská 647, 193 00 Praha 9

Školský úřad Praha 9, Novoborská 372, 190 00 Praha 9

Termín konání orientační inspekce: 1. - 5. prosince 2000

Čj.	014 99/00-2181
Signatura	oa9cu105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je od r. 1996 příspěvkovou organizací. Ve školním roce 2000/2001 poskytuje základní vzdělání 329 žákům v 15 třídách 1. - 9. ročníku, při kapacitě 400 žáků. Výuka probíhá podle vzdělávacího programu čj. 16 847/96-2 Základní škola a ve třídách VI. B a VII. B podle vzdělávacího programu čj. 21 969/96-22 Základní škola, rozšířená výuka výtvarné výchovy. Ve škole jsou 2 specializované třídy (VI. C a VII. C), zaměřené na vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení. V ostatních třídách je integrováno 13 žáků se specifickými poruchami učení, 1 žák se zrakovým postižením a 1 žák s tělesným postižením. Škola dále sdružuje školní družinu a školní jídelnu.

Spádovou oblastí školy je část území Horních Počernic a pro žáky druhého stupně také oblast Zelenče. Do specializovaných tříd jsou přijímáni i žáci z jiných oblastí.

Škola je umístěna ve třech budovách. V hlavní budově, která byla postavena v roce 1787, jsou v jedenácti učebnách, které slouží současně jako kmenové třídy a polo odborné pracovny, umístěny třídy druhého stupně. Pět tříd prvního stupně a školní jídelna s kuchyní jsou v nové školní budově otevřené v tomto školním roce. Třetí budovou je bývalá radnice, ve které jsou dvě třídy pro pracovní vyučování, počítačová učebna a učebna informatiky.

Ve škole pracuje 22 učitelů včetně vedení školy a vychovatelek školní družiny.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ VE VYBRANÝCH OBLASTECH

1. – 4. ročník (kromě tělesné výchovy)

Škola má v 1. – 4. r. po jedné třídě. Výuka je až na dále uvedené dílčí nedostatky v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebnímu plánu. Tematické plány zpracovávající učitelkami mají charakter stručného seznamu kapitol učiva v učebnicích nebo několika větami deklarují obsah předmětu. V uvedené podobě nemohou sloužit jako funkční nástroj promyšlení výuky včetně její tematizace, volby didaktického materiálu nebo regionálního zaměření. V některých případech má nepromyšlené plánování vazbu na zvolený vzdělávací program, což se projevuje dílčím nerespektováním osnov. Do výuky přírodovědy nebo vlastivědy není začleněn kurz výchova ke zdraví. Žáci se specifickými poruchami učení jsou evidováni, ale jejich individuální vzdělávací plány jsou formální a nejsou funkčním podkladem pro systematickou péči. Na jednotlivé hodiny se učitelky pečlivě připravují

Na výuce se podílejí čtyři učitelky, z toho tři s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedna třídní učitelka vyučuje bez odborné a pedagogické způsobilosti. Kvalifikace a zaměření jednotlivých vyučujících jsou využívány s ohledem na velikost školy přiměřeně.

Výuka na prvním stupni probíhá v nové školní budově, ve třídách s novým, tradičně uspořádaným nábytkem. Ve výzdobě školy se významně uplatňují dětské práce, jejichž originalita vypovídá o vysoké úrovni výuky výtvarné výchovy. Kabinet prvního stupně je vybaven jen základní didaktickou technikou a pomůckami. Část vybavení je již zastaralá. V menší míře jsou k dispozici alternativní zdroje informací a omezené množství literatury. Chybí kvalitní počítače s didaktickými programy, zvukové nahrávky a videokazety. Různé používané učebnice většinou odpovídají zvolenému vzdělávacímu programu, i když dílčí korekce jejich obsahu ze strany učitelky je nezbytná. Ve vztahu k dalším podmínkám výuky mají nízkou didaktickou úroveň zvolené učební texty pro výuku angličtiny. Úroveň prostředí odpovídá potřebám mladšího školního věku. V režimu školy nebyly shledány zásadní nedostatky v aplikaci psychohygienických požadavků.

Převažující frontální způsob vyučování učitelky spíše v menší míře doplňují kooperativními technikami, které poskytují větší prostor pro vytváření komunikativních dovedností žáků. Řízení vyvážené zastoupených činností zvládají učitelky s přehledem, daným delší praxí. Daří se jim vtisknout výuce jasnou strukturu a směr. Snaží se i o funkční využití didaktické techniky, učebních textů a dalšího materiálu. Většinou i žáky dostatečně aktivizují. Funkčně uplatňované metody spolu s respektováním didaktických zásad přispívají ke zjevné efektivitě výuky. Ta je i s ohledem na výše zmíněné učební texty nižší ve výuce angličtiny. Rezervy jsou ve využívání mezipředmětových souvislostí a v uplatňování vnitřní diferenciací. Péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami je spíše spontánní než systematická. Závisí na osobnostním přístupu jednotlivých učitelky. Jen okrajově se ve výuce objevují drobné věcné nebo metodické nepřesnosti.

Pro motivaci žáků se učitelky s různou mírou úspěšnosti snaží využívat specifické motivační postupy, zkušenosti dětí, propojení učiva s praxí nebo jeho zajímavou prezentací. Nové pojmy trpělivě vysvětlují a poskytují dětem dostatek času k procvičení učiva i k jeho aplikaci. Velkou pozornost věnují práci s chybou a

ověřování, jak žáci učivo pochopili. Hodnocení se objevuje nejčastěji ve formě obecného slovního povzbuzení nebo jako známka. Klasifikace je s ohledem na věk dětí přiměřená a většinou plní i úlohu pozitivní motivace. Rezervy jsou v jejím systematickém uplatňování, zvláště v některých předmětech nebo jejich složkách (čtení, sloh, hudební a tělesná výchova). V prvním ročníku je z hlediska struktury klasifikace příkladná. Jiné formy hodnocení nebyly ve výuce pozorovány včetně vedení dětí k sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení. Podle údajů v povinné dokumentaci školy při závěrečném hodnocení žáků se specifickými poruchami učení učitelky respektují jejich možnosti.

Učitelky jednají s žáky vlídně, s přirozenou autoritou, s tolerancí přiměřenou věku dětí. Styl jejich komunikace umožňuje dětem pracovat v prostředí vzájemné důvěry a odpovídající náročnosti. Pravidla jednání jsou zřejmá a jejich dodržování je vymáháno citlivě i výchovným využitím učiva. Děti stanovená pravidla respektují a svým vzorným chováním vycházejí učitelům vstříc, i když jejich podíl na společném utváření norem chování je i se zřetelem na jejich věk spíše okrajový. To souvisí i se zatím menší podporou vzájemné komunikace mezi žáky.

Úroveň plánování a přípravy výuky je průměrná. Personální podmínky výuky jsou velmi dobré. Materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou zejména s ohledem na novou, vkusně zařízenou budovu celkově velmi dobré, i když úroveň vybavení didaktickým materiálem je spíše průměrná. Organizace, formy a metody výuky jen s dílčími nedostatky naplňují zvolený vzdělávací program a v jejich aplikaci převažují pozitiva. Úroveň motivace a hodnocení i komunikace a interakce je velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech v 1. – 4. r. je velmi dobrá.

Matematika

Výuka matematiky probíhá v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Týdenní dotace vyučovacích hodin jsou u všech tříd dodrženy. Učitelky vypracovávají tematické plány dle osnov vzdělávacího programu, které vytvářejí funkční podklad pro výuku i pro kontrolu. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě. V osmém ročníku si žáci mohou volit nepovinný předmět technické kreslení a v devátém cvičení z matematiky, kde si upevňují matematické dovednosti včetně schopnosti praktické aplikace. Do výuky matematiky 9. ročníku je začleněna průběžná příprava na přijímací zkoušky, která je rozšířená v předmětu cvičení z matematiky. Během celého roku mají žáci možnost chodit na bezplatné doučování. Příprava pedagožek na sledované hodiny byla velmi dobrá. Všechny byly informovány o žácích se specifickými poruchami učení a chování, ale ne ve všech sledovaných hodinách byla vidět individuální práce s těmito dětmi.

Matematiku učí tři učitelky, které splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti. V době inspekce byla jedna dlouhodobě nemocná. ČŠI proto hodnotí výuku matematiky podle pedagogické práce dvou přítomných vyučujících. Vhodně zvolená řada učebnic umožňuje kontinuální výuku od 6. do 8. ročníku. Z důvodu krátké životnosti dosud používané řady učebnic škola zkouší přejít na jiný typ, který zatím koupila do 9. ročníku. Při výuce se často používají sbírky příkladů, pro doplnění a rozšíření poznatků i alternativní učebnice, které jsou ve škole k dispozici. Výuka probíhá v pracovních učebnicích a v kmenových třídách. Místnosti mají dobrou estetickou úroveň a jsou funkčně vybavené žákovským i úložným nábytkem. Při výuce jedna pedagožka používá zpětný projektor, což jí umožňuje individuálně pracovat s dětmi. Kabinet matematiky je klasicky vybaven. Jsou zde například plastové zpětnovazební karty-Komenium, kapesní kalkulatory, modely těles, nástěnné obrazy aj. Část vybavení je již zastaralá.

Výuka probíhala tempem přiměřeným věku a schopnostem žáků. Cíle hodin byly v převážné většině sledované výuky stanoveny. Učitelky dávaly srozumitelné organizační pokyny. Střídal se frontální výuka s metodou řízeného rozhovoru, se samostatnou písemnou prací při procvičování i opakování učiva. V žádné hodině nebyla využita skupinová práce. Při výuce se málo využívaly aktivizující vyučovací metody a formy práce. Ve škole zatím nejsou žádné počítačové programy na opakování a procvičování učiva matematiky. U výkladu učiva převažovala aktivita vyučujících nad tvořivou prací žáků, kteří se dostávali do role pasivních příjemců informací. To vedlo ke ztrátě jejich pozornosti, což se projevovalo i v chování. Děti dostávaly prostor při samostatném písemném procvičování a opakování, které se zaměřovalo na upevnění učiva. U samostatné práce učitelky respektovaly individuální tempo a uplatňovaly diferencovaný přístup k žákům. Náročnost řešených příkladů zohledňovala jejich schopnosti a možnosti. Zadané domácí úkoly byly přiměřené rozsahem a vycházely z učiva probíraného v hodině.

Rezervy výuky matematiky jsou v zařazení zajímavých úloh, ve využití netradičních pomůcek, v absenci skupinové práce, v užívání průběžného hodnocení dětí v hodinách a využívání vzájemného žákovského hodnocení a sebehodnocení. Při individuální samostatné písemné práci je dětem poskytována pomoc. Učitelky se soustřeďují na pochopení zadaných úkolů. V závěru hodin není provedeno závěrečné shrnutí učiva, ani

zhodnocení hodiny. Hodnocení písemných prací je přiměřené, chyby pedagožky zřetelně vyznačují. Dosažené výsledky se analyzují a tvoří podklad pro opakování učiva.

Většina žáků užívá přiměřeně věku odbornou terminologii. K rozvoji komunikačních dovedností přispívá převážně velmi dobrá verbální i neverbální úroveň komunikace vyučujících. Komunikační dovednosti dětí pozitivně ovlivňuje i rozbor způsobu řešení úloh a jeho zdůvodnění. Určitým nedostatkem je, že učitelky důsledně nevyžadují slovní doprovod při práci žáků u tabule a málo je vedou k ústnímu projevu. Pracovní atmosféru navozuje vstřícné a klidné vystupování vyučujících a jejich přátelský vztah k žákům. Ve dvou třídách ČŠI při výuce pozorovala projevy nekázně a nezájmu.

Vyučování je v souladu se schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR. Roční plánování a příprava výuky jednotlivých hodin je na velmi dobré úrovni. Personální podmínky pro výuku matematiky jsou vynikající. Velmi dobré materiální zabezpečení spolu s funkčním vybavením učeben vytváří nadprůměrné psychohygienické podmínky pro výuku. V organizaci, aplikovaných formách a metodách má výuka průměrnou úroveň. V motivaci žáků i jejich hodnocení jsou pozitivní a negativní v rovnováze. Komunikace mezi žáky a učitelkami je na průměrné úrovni. Stejně tak i vzájemná interakce mezi žáky.

Výuka matematiky má průměrnou úroveň.

Fyzika, chemie, přírodopis a volitelný předmět praktikum a seminář z přírodopisu

Výuka je organizována v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu, týdenní dotace vyučovacích hodin jsou u všech tříd dodrženy. Předmětová komise pro matematiku a přírodovědné předměty plní dlouhodobě funkci metodického orgánu. Vzhledem k podmínkám školy, kdy přírodovědné předměty vyučuje vždy jeden pedagog, má větší význam při organizování výuky matematiky. V ostatních předmětech se její náplň týká základních činností, jako je tvorba tematických plánů, organizace soutěží, laboratorních prací i exkurzí a mezipředmětových vztahů. Učitelé mají zpracované vlastní tematické plány, s dlouhodobým rozvržením učiva, řazením tematických celků v ročnících, zařazením laboratorních prací a exkurzí. Při užití různých učebnic je u jednotlivých témat zapsaná i jejich konkretizace. V plánech chybí zařazení témat o chování obyvatelstva za mimořádných situací. Na povinnou výuku přírodovědných předmětů navazuje v tomto školním roce volitelný předmět praktikum a seminář z přírodopisu. Jeho vyučující vypracovala plán, který v souladu se vzdělávacím programem je zaměřen na ekologickou problematiku a tvorbu žakovských dovedností, a to v návaznosti na vědomosti získané v přírodopisu a v dalších předmětech s přírodovědným zaměřením. Učitelka přírodopisu dlouhodobě připravuje žáky se zájmem o přírodu na biologickou olympiádu, kde mají úspěch i v krajské soutěži. Proto vede i kroužek, jehož náplň odpovídá každoročně se měnícím tématům této soutěže.

Chemii, přírodopis i praktikum a seminář z přírodopisu vyučují pedagogové s příslušnou pedagogickou a odbornou způsobilostí. Výuku fyziky výtečně zajišťuje vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti, který dále studuje na pedagogické fakultě.

Výuka probíhá v pracovnách, které jsou současně kmenovými třídami. Mají základní vybavení a motivační výzdobu. Některé pomůcky pro výuku fyziky a přírodopisu jsou uloženy v malých kabinetech. V nových skříních v příslušné pracovně jsou všechny pomůcky z chemie a část vybavení pro fyziku i přírodopis. Vybavenost pomůckami je skromná, ale dostačující, jejich využívání je časté a dobře promyšlené. Učitelé hodně užívají video, zpětný projektor a demonstrační pomůcky. Počítačové programy na výuku přírodovědných programů zatím ve škole nejsou.

Všechna sledovaná výuka vynikající nebo velmi dobré úrovně byla vedena v tradičním pojetí a byla promyšlená a připravená. Vyučující vycházeli ze stanoveného cíle, vytvářeli vhodné předpoklady pro zvládnutí učiva. Náročnost a přiměřenost výuky byla přizpůsobena schopnostem žáků. Ti se projevovali spontánně. Projevený zájem žáků učitelé vhodně podporovali.

K opakování učiva užívali vyučující různé formy práce - orientační i klasifikační zkoušení, samostatnou písemnou práci s následnou kontrolou, krátké písemné prověrky, referáty spojené s diskusí, úkoly zaměřené na procvičování a ověřování získaných dovedností. Některé formy měly charakter skupinové práce vyžadující spolupráci dvou nebo více žáků, jiné byly zaměřené na jednotlivce nebo na všechny přítomné žáky. Při opakování učiva i v dalších částech hodin byla patrná diferenciací přístupu k žákům se specifickými poruchami učení a s individuální výukou. Ve výkladových částech hodin rovněž užívali vyučující odlišné metody a formy. Výklad spojený s demonstrací pomůcek nebo s provedeným pokusem, podložený diskusí a doplněný samostatnou žakovskou prací měl i výrazný motivační náboj. Rovněž řízená žakovská práce při vyhledávání údajů v učebnici, na promítaných průsvitkách a při společné tvorbě zápisu se vyznačovala vysokou

aktivitou. Výkladová i procvičovací část hodin byla často ožívována zařazením aktuálních problémů, souvisejících s probíranou tematikou např. problémy ochrany životního prostředí, nechyběly výchovné prvky a pravidla bezpečnosti. V závěru pedagogové vždy hodinu uzavřeli, ale někdy chybělo celkové zhodnocení práce žáků.

Výuka probíhala ve velmi příjemné atmosféře. Vhodné střídání metod a přiměřené tempo žáky aktivovalo, rovněž zařazené promyšlené problémové otázky, samostatné žákovské činnosti, demonstrace pomůcek a hlavně demonstrační i žákovské pokusy. Průběžné hodnocení znalostí žáků bylo objektivní.

Učitelé měli k žákům pěkný vztah, který byl zřejmý i ze způsobu vzájemné komunikace. Odrážel se v chování žáků v hodině.

Ze žákovských reakcí, jejich odpovědí a pozorovaných dovedností při frontálních žákovských pokusech a při laboratorní práci v praktikách lze soudit na velmi dobrou úroveň znalostí a dovedností žáků.

Vyučování přírodovědných předmětů je v souladu se schváleným učebním dokumentem MŠMT ČR. Plánování a příprava výuky mají velmi dobrou úroveň. Personální podmínky jsou s ohledem na odbornost výuky velmi dobré. Materiální podmínky jsou celkově průměrné. Organizace, metody a formy výuky a psychohygienické podmínky mají velmi dobrou úroveň. V efektivním využívání motivace a hodnocení, rovněž tak v komunikaci mezi žáky a učiteli převažují pozitiva.

Kvalita vyučování uvedeného bloku přírodovědných předmětů je velmi dobrá.

Pracovní činnosti

Časová dotace předmětu je v souladu se vzdělávacím programem. Současné tematické plány, až na malé odchylky, vycházejí ze vzdělávacího programu Základní škola. Výběr z osnovami nabízených tematických celků se vhodně řídí materiální a personální možnostmi školy: jsou to pěstičství, technické práce a svět práce. Samotnou koordinaci výuky jednotlivých tematických celků řídí ředitelka školy.

Praktické činnosti vyučuje 6 učitelů s odborností pro výuku jiných předmětů. Z celkového počtu 18 hodin výuky předmětu je 10 hodin vyučováno pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí, 3 hodiny vyučujícími s pedagogickou způsobilostí a 5 hodin bez odborné a pedagogické způsobilosti. Tematické celky, které jsou zařazené do výuky, jsou příbuzné jejich oboru a odpovídají jejich schopnostem.

Výuka předmětu probíhá v odborných pracovnách (školní dílna, pracovna přírodopisu, školní pozemek) i v kmenových třídách. Školní dílna je ve dvou místnostech. Je vybavená ponky a svěráky. Ve skříňkách a v přílehlém kabinetu jsou uloženy pomůcky a materiál. Školní pozemek je vzdálený od školy několik minut. Je na něm nářadovna, pumpa a učebna v přírodě. Pro výuku předmětu připravují vyučující žákům odborné texty.

Pracovní výchova se vyučuje ve skupinách s přiměřeným počtem žáků. Pedagogové zaměřují vyučování v souladu se specifickým cílem předmětu na tvorbu praktických dovedností. Převážná část sledované výuky představovala výchovně vzdělávací proces se zařazením individuálních a kooperativních způsobů práce a s respektováním individuálních zvláštností žáků. Výuka všech sledovaných tematických celků byla zajištěna dostačujícím množstvím vhodných pomůcek a jejich užívání probíhalo při zachování bezpečnostních pravidel.

Ve sledovaných hodinách panovala tvořivá atmosféra, vyučující dobře žáky motivovali správným vysvětlením i výběrem zajímavých činností. Během nácviku dovedností žáky průběžně hodnotili. Hodnocení na konci hodin se objevilo jen ojediněle. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla velmi dobrá, rovněž vzájemná komunikace žáků v pracovních skupinách.

Plánování a přípravu výuky lze celkově hodnotit jako průměrné. Personální i materiální podmínky výuky a rovněž metody i formy práce jsou celkově na průměrné úrovni. V motivaci žáků, hodnocení a psychohygienických podmínkách výrazně převažují pozitiva, interakce a komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky je velmi dobrá.

Výuka předmětů pracovní činnosti je hodnocena jako průměrná.

Informatika - volitelný předmět

Informatika je zařazena od 7. ročníku jako jeden z povinně volitelných předmětů. Předmět je vyučován v souladu s učebními dokumenty vzhledem k podmínkám školy. Učivo je rozčleněno v tematických plánech, směřujících k uživatelskému zaměření ve výpočetní technice. Sledovaná výuka probíhala v souladu s plánem. Příliš velký počet žáků ve skupině neumožňoval, aby každý žák mohl samostatně pracovat na počítači.

Předmět informatika učí jeden pedagog s odbornou způsobilostí. Žáci se vyučují ve dvou místnostech, v jedné je

umístěno 12 PC a druhá je výkladovou učebnou. Deset zastaralých počítačů je propojeno v síti, kterou řídí SERVER staršího typu. Pouze učitelský počítač je výkonnější. Ředitelka si vytýčila jako prioritu pro tento školní rok vybudovat novou moderně zařízenou počítačovou místnost. Škola byla v době inspekce bez internetového připojení.

Ze softwarového vybavení se při výuce děti seznamují s operačním systémem MS-DOS, dále s programem NORTON COMMANDER, M 602 a programem WRITE. Hardwarové vybavení počítačové učebny neumožňuje výuku programů, které se běžně v současnosti užívají. Děti nemají učebnice, ale jejich zápisy mají vcelku dobrou úroveň a nahrazují učebnici.

Výuka předmětu je založena na samostatné práci žáků, kteří pracují se zájmem a pod přímým vedením učitele. Ten vstřícně reaguje na situace, kdy někteří žáci nestačí zvládat plnění požadovaných úkolů a individuálně s nimi pracuje. To se odráží v klidné pracovní atmosféře.

Sledovaná výuka byla připravená a zadané úkoly byly účelně a srozumitelně formulované. Pedagog důsledně prováděl individuální kontrolu práce.

Vysoká atraktivita učiva a zdůraznění jeho dalšího významu pro budoucí život vytváří dostatečnou motivaci k předmětu. Učitel má zmapovanou situaci z hlediska úrovně znalostí žáků, ovšem nediferencuje jejich činnost z hlediska rozdílných vědomostí. Komunikace mezi vyučujícím a dětmi i vzájemná komunikace žáků v pracovních skupinách je dobrá. Ve sledovaných hodinách je vidět snaha získat znalosti z výpočetní techniky.

Vyučování je v souladu se schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR. Roční plánování a příprava výuky jednotlivých hodin má velmi dobrou úroveň. Personální podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Psychohygienické podmínky jsou vzhledem k vysokému počtu žáků ve skupinách průměrné. Materiální podmínky jsou pouze vyhovující. Organizace, metody a formy výuky, stejně tak i motivace a hodnocení jsou na velmi dobré úrovni. Komunikace mezi žáky a učitelem je většinou na průměrné úrovni, vzájemná interakce mezi žáky také.

Výuka počítačů je hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka sledovaných předmětů probíhá převážně podle schválených učebních dokumentů. Plánování a příprava výuky je na velmi dobré úrovni. Personální podmínky jsou velmi dobré, materiální podmínky jsou průměrné. V psychohygienických podmínkách převažují pozitiva. Metody a formy práce a s nimi související motivace, komunikace a hodnocení žáků jsou rozdílné, celkově na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Práce vedení školy vychází z koncepce ředitelky školy - poskytovat žákům solidní základní vzdělání a zajistit smysluplné naplnění jejich volného času v estetickém a přátelském prostředí. Tyto základní teze ředitelka dále rozvíjí v dlouhodobém plánu. Rozšiřuje je o oblast specifických potřeb a zájmů žáků (otevření tříd druhého stupně s rozšířenou výukou výtvarné výchovy a otevření specializovaných tříd pro žáky se specifickými poruchami učení). V souladu s dlouhodobým plánem je vypracován rámcový plán práce na školní rok 2000/2001, který odráží potřeby školy a je nástrojem operativního řízení a podkladem pro přípravu týdenních plánů. Při plánování výuky jednotlivých předmětů zapojuje vedení školy i metodická sdružení a předmětové komise. Metodické sdružení prvního stupně je funkční a podrobně se zabývá plánováním, kvalitou a podmínkami výuky. Předmětové komise druhého stupně plní tuto funkci hlavně v případě, že předmět vyučuje více učitelů. Součástí učebních plánů je i plánování volitelných předmětů, které vychází z personálních možností školy a z osnov vzdělávacího projektu. Plánování individuální integrace žáků se specifickými poruchami učení není dostatečně promyšlené, nepostupuje podle platného metodického pokynu. V rámci péče o nadané žáky škola plánuje přípravu žáků na odborné olympiády a soutěže z některých předmětů. Vedení školy přikládá význam vzdělávání pedagogů a proto věnuje pozornost i jeho plánování. Pracovníky vede k vzdělávání v oblastech, které organizuje Pedagogické centrum a další akreditované vzdělávací agentury. Dvěma učitelům umožňuje dálkové studium na vysoké škole. V plánování jsou zakotveny i některé analýzy výsledků, např. v metodických sdruženích a předmětových komisích pedagogové připravují prověrky. Jejich závěry se zabývá vedení školy i příslušné předmětové komise.

Organizační uspořádání vychází z potřeb a velikosti školy a umožňuje operativní řízení. Ředitelka školy vydala

organizační řád, který stanovuje organizaci provozu a práva, povinnosti i odpovědnost jednotlivých pracovníků i žáků. Vychází z obecně závazných předpisů, zejména ze zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství a z vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb., o základní škole. Součástí organizačního řádu je řada dalších precizujících dokumentů (řád školy, pracovní náplně, kritéria osobního ohodnocení). Jak vyplývá ze zápisů z jednání pedagogické rady, předmětových komisí a metodického sdružení, jsou poradní orgány ředitelky funkční a zabývají se podmínkami i výsledky práce školy. V oblasti péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami není organizování systematické, učitelkám schází metodická, odborná pomoc. Výtečným způsobem je organizovaná péče o žáky se zrakovým postižením.

Informační systém je propracovaný, cílený k žákům, pracovníkům školy, rodičům i veřejnosti. Žáci získávají potřebné informace především od svých třídních učitelů, z informačních nástěnek a školního rozhlasu. Učitelé jsou informováni prostřednictvím nástěnky ve sborovně a prostřednictvím bezprostředních porad, konaných dle potřeby. Dále jsou svolávány pravidelné provozní porady a čtvrtletní pedagogické rady. Rodiče jsou průběžně informováni prostřednictvím žákovských knížek, telefonicky a v případě nutnosti doporučeným dopisem. Počátkem školního roku i v každém čtvrtletí se konají třídní schůzky. Rodiče si mohou dohodnout individuální konzultace s vedením školy i s jednotlivými učiteli. Zápisy z třídních schůzek svědčí o dobré úrovni komunikace s rodiči. Širší veřejnosti slouží informační panel umístěný u vchodu do ředitelny. Škola se pravidelně prezentuje svými aktuálními příspěvky v místním časopise "Hornopočernický zpravodaj".

Výroční zpráva má analytický a hodnotící charakter a slouží jako zdroj informací o aktuálním stavu školy a o plánech na její další rozvoj.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Drobné chyby se objevují v některých katalogových listech, v dokumentaci integrovaných žáků a žáků s individuální výukou. Některé drobné nedostatky ve vedení povinné dokumentace byly odstraněny v průběhu inspekce.

Součástí práce školy je systematická spolupráce se sociálními partnery (pedagogicko-psychologická poradna, místní úřad, policie atd.).

Ředitelka uplatňuje demokratický styl řízení, s důrazem na participaci pracovníků. Při rozdělování úkolů zohledňuje schopnosti pedagoga, jeho odborné zaměření a ochotu podílet se na daném úkolu. Podporuje i další vzdělávání učitelů, ve vztahu k potřebám školy, aktuálně např. v oblasti péče o žáky se specifickými poruchami učení. Zveřejnila kritéria pro přiznání osobního ohodnocení pracovníků. Pro pomoc začínajícím učitelům a učitelům bez odbornosti pro výuku daného předmětu stanovuje uvádějící zkušené pedagogy.

Při kontrolní činnosti vychází vedení školy z perfektně zpracovaného plánu. Kontrolní a hospitační činnost je dobře naplánována a zaměřena na významné aspekty vzdělávání. Plnění některých úkolů sledují denně, jiné týdně nebo měsíčně. Kvalitu výuky jednotlivých učitelek ředitelka i zástupkyně znají. To se projevilo jednak při společných hospitacích a při rozboru hodin, jednak to vyplývá z vysoké úrovně hospitačních záznamů, kde nechybí opatření k přijetí zjištěných nedostatků. V oblastech plnění vzdělávacího programu a péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami je kontrolní systém poněkud nefunkční. Promyšlenou součástí vnitřní evaluace jsou soutěže a vedením školy zadávané prověrky.

Hodnocení kvality řízení ve vztahu k vybraným oblastem

V oblasti plánování je řízení průměrné. Organizování je založeno na participativním stylu řízení, odpovídá velikosti školy a je velmi dobré. Rovněž vedení a motivování pracovníků a uplatňování kontrolních mechanismů je na velmi dobré úrovni.

Ve vztahu k vybraným oblastem vzdělávání je řízení školy velmi dobré.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

• Dotazník pro rodiče

V rámci orientační inspekce byl zadán dotazník ČŠI rodičům žáků dvou sedmých tříd (z toho jedna s rozšířenou výukou výtvarné výchovy). Z 52 rozdaných dotazníků se jich vrátilo vyplněných 26 tj. 50%. Celkové hodnocení rodičů se pohybuje výrazně v kladné části stupnice. Rodiče nejvíce cení propracovaný informační systém, dobré vztahy mezi spolužáky ve třídách a psycho-hygienické podmínky školy. Pochvalně se vyjadřují ke schopnosti vedení školy při řešení problémů, k práci se žáky ve výtvarné a hudební výchově a k mimoškolním akcím, to je ke školám v přírodě, lyžařským zájezdům a zájezdům do Německa. Předmětem

dílčí kritiky je výuka německého jazyka a malá možnost žáků pracovat na počítačích. Na posledním místě jejich hodnocení jsou materiálně-technické podmínky školy.

Z dotazníku rodičů plyne velmi dobré hodnocení školy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Inspekční podkladová dokumentace základní školy.
- Dotazník pro ředitele před inspekcí.
- Povinná dokumentace škol a školských zařízení podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., školský zákon ve znění pozdějších předpisů vztahující se k hodnocení činnosti školy:
rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školních zařízení čj. 57/96-00 ze dne 23. 2. 1996, zřizovací listina čj. 4508/95, výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000, vybrané třídní knihy za školní roky 1999-2000 a 2000-2001, vybrané třídní výkazy a katalogové listy žáků vztahující se ke školnímu roku 2000-2001, rozvrh hodin pro školní rok 2000-2001, evidence žáků školy, personální dokumentace, vybraná dokumentace integrovaných žáků, povinná dokumentace žáků s individuální výukou, protokoly o komisionálních zkouškách, kniha úrazů.
- Vnitřní dokumentace vedení školy: roční plán školy, řád školy, plán kontrolní činnosti, zahajovací výkaz, tematické plány sledovaných předmětů za školní rok 2000/2001, doklady z činnosti metodických orgánů, zápisy z třídních schůzek
- Hospitační záznamy ČŠI.
- Inspekční dotazník pro rodiče žáků.
- Doklady o vzdělání učitelů ve vztahu ke sledované výuce.
- Vybrané žákovské sešity.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- otevření nové budovy
- vkusná výzdoba ve všech budovách školy
- velmi dobrá úroveň výuky v 1. - 4. r. (úroveň předmětu tělesná výchova nebyla posuzována)
- velmi dobrá úroveň výuky přírodovědných předmětů v 6. - 9. ročníku
- účelné otevření tříd s rozšířenou výukou jazyků a specializovaných tříd pro žáky se specifickými poruchami učení
- vynikající pedagogická práce se zrakově postiženou žákyní
- velmi časté a vhodné zařazení názorných pomůcek do výuky přírodovědných předmětů

Negativa:

- dílčí nerespektování osnov ve výuce v 1. - 4. r.
- nepropracovaný systém péče o děti se specifickými poruchami učení a chování
- zastaralé vybavení počítačové učebny

Využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a k účelu jejich poskytnutí (učebnice a pomůcky ve sledovaných předmětech, materiální vybavení objektu) hodnotí inspekce jako efektivní.

Škola účelně realizuje zvolenou koncepci, včetně vhodně zvoleného záměru otevření tříd s rozšířenou výukou výtvarné výchovy a specializovaných tříd. Inspekční zpráva konstatuje převahu výrazných pozitiv.

Na základě zjištěných skutečností v oblasti kvality vyučování ve sledovaných předmětech a kvality řízení je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Jitka Loubová	J.Loubová v. r.
Členové týmu	Zdeněk Bělecký	Z. Bělecký v. r.
	RNDr. Jana Křesťanová	J. Křesťanová v. r.

V Praze dne 11. prosince 2000

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: .3. ledna 2001

Razítko

Mgr. Anna Koblrová

Mgr. A. Koblrová v. r....
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
-------------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Odbor školství Magistrátu hl. m. Prahy	2001-01-11	014103/00-2181
Zřizovatel MÚ Praha 9 Horní Počernice	2001-01-11	014102/00-2181

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.